

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद तुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला

२०७९।०८० सालको निर्णय नं. ४७६

पुनरावेदन नं. ०७७-RB-००३४

मुद्दा:- आयकर (२०७४/०७५)

नारायणी मोडर्न पल्सेस इन्डष्ट्रिज स्थायी लेखा नं. ३००३६९०७४ को साझेदार }
वीरगंज, आदर्शनगर बस्ने मोहनलाल अग्रवाल..... १ } पुनरावेदक
ऐ.को साझेदार वीरगंज आदर्शनगर बस्ने श्रवण कुमार चाचान..... १ }

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ }
आन्तरिक राजस्व विभाग, काठमाण्डौ..... १ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:- २०७६।०३।३१

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी:- महानिर्देशक श्री विनोद बहादुर कुवैर

निर्णय मिति:- २०७७।०३।०८

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट:- विद्वान अधिवक्ता श्री विकल्प अग्रवाल

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट:- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर: x

ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।३१ मा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश र सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको मिति २०७७।३।८ को निर्णय उपर राजस्व राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन २०५८ को दफा ११६ बमोजिम पुनरावेदन दर्ता हुन आएको प्रस्तुत मुद्दा यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. करदाता नारायणी मोडर्न पल्सेस इण्डष्ट्रिजले आ.व. २०७४/०७५ को आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार औद्योगिक व्यवसाय तर्फको नोक्सानी रु.१,१९,५८,६७१।-, साधारण व्यवसाय तर्फको करयोग्य आय रु.७१,५५,६४२।- र निकासी तर्फ रु.१,०२,५५,८९३।- नोक्सानी कायम गरी मिति २०७५।०९।२६ मा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा आय विवरण पेश गरेको।
२. करदाताले पेश गरेको विवरणको अध्ययन, छानविन तथा परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाउने खर्च रकम दावी गरिएको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि औद्योगिक व्यवसाय तर्फको करयोग्य आय रु.१८,०४,३७७।- (अक्षरूपी अठार लाख चार हजार तीन सय सतहत्तर रुपैया मात्र) साधारण व्यवसाय तर्फको करयोग्य आय रु.८०,०९,६२३।- (अक्षरूपी असी लाख नौ हजार छ सय तेईस रुपैया मात्र) र निकासी तर्फको नोक्सानी रु.१,०२,५५,८९३।- (अक्षरूपी एक करोड दुई लाख पचपन्न हजार आठ सय त्रियानब्बे रुपैयाँ मात्र) संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने तथा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी तर्फ कर कट्टी गरेको रकम आयकर ऐन, २०५८ ले तोकेको समयभित्र राजस्व दाखिला नगरेकोले, ब्याज गणना गर्नुपर्ने हुँदा उल्लेखित बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै आधार र कारण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र जवाफ पेश गर्न आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१(६) तथा दफा ९०(८) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७६।०३।१५ मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।१५ मा जारी भएको

- सूचना करदाताले मिति २०७६।०३।१९ मा बुझी लिई सो सूचनाको जवाफ मिति २०७६।०३।२५ मा पेश गरेको।
४. करदाताको आ.व. २०७४।०७५ का लागि औद्योगिक व्यवसाय तर्फको करयोग्य आय रु.१८,०४,३७७।— (अक्षरूपी अठार लाख चार हजार तीन सय सतहत्तर रुपैया मात्र) साधारण व्यवसाय तर्फको करयोग्य आय रु.८०,०९,६२३।— (अक्षरूपी असी लाख नौ हजार छ सय तेईस रुपैया मात्र) र निकासी तर्फको नोक्सानी रु.१,०२,५५,८९३।— (अक्षरूपी एक करोड दुई लाख पचपन्न हजार आठ सय त्रियानब्बे रुपैयाँ मात्र) संशोधित करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।३१ मा खडा भएको निर्णय पर्चा।
५. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।३१ मा जारी गरेको आ.व. २०७४।०७५ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी नारायणी मोडर्न पल्सेस इण्डष्ट्रिजले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७६।०५।११ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
६. आदर्श फुड सप्लायर्ससँगको **Mismatch** रु.४,८५,०००।- सम्बन्धमा आधार एवं कारण सहित पुष्ट्याई हुने कागजात पेश नगरेकोले आयकर ऐन २०५८ को दफा ७(२)(ख) बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने, आयुष स्टोर्ससँगको **Mismatch** रु.३,३०,०००।- सम्बन्धमा आधार एवं कारण सहित पुष्ट्याई हुने कागजात पेश नगरेकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ख) बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने र करदाताले एकातिर बैंकलाई ब्याज तिरेको देखाएको र अर्कोतिर **Advances and Deposits** अन्तर्गत **Sundry Advances** भनी रु.३३,७७,२५,६७७।५६ देखाई रकम सापटी दिएको देखिँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम रु.१,२९,४८,०४८।— खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी शुरु कर कार्यालयबाट गरेको संशोधित कर निर्धारण कानूनसम्मत देखिएकोले निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।०३।०८ मा भएको निर्णय।
७. आय विवरण अनुसार कर रु.१७,८८,९९०।६४ कायम हुनुपर्नेमा कर, शुल्क र ब्याज समेत रु.२४,३३,९९०।३८ कायम गर्ने गरी खर्च कट्टी दिन नमिल्ने गरी शुरु कार्यालयबाट गरेको त्रुटीपूर्ण संशोधित कर निर्धारण आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको निर्णय बदर गरी पाउँ भन्ने व्यहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७७।०४।१८ मा यस न्यायाधिकरणमा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।

८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफल प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७९।११।०५ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेस हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता नारायणी मोर्डन पल्सेस इन्डस्ट्रिज प्रा.लि.का तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान अधिवक्ता श्री विकास अग्रवालले कम्पनीको आय विवरण अनुसार कर रु.१७,८८,९१।६४ कायम हुनु पर्नेमा सो नगरी शुरू कार्यालयबाट आयकर ऐन, २०५८ विपरित निर्धारण गरिएको संशोधित कर, व्याज, र शुल्क समेत जम्मा रु.२४,३३,९९०।३८ लाग्ने गरी भएको निर्णय बदर गरी पाउँ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो।
१०. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरू कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा सोही निर्णयलाई सदर गरी अन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले गरेको निर्णय समेत कानूनसम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
११. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन? भन्ने प्रश्नमा नै निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१२. अब पुनरावेदक करदाताको पहिलो जिकिर हेर्दा, आदर्श फुड सप्लायर्ससंगको mismatch रकम आयमा समावेश गर्नु त्रुटीपूर्ण रहेको भन्ने देखिन्छ। करदाताले कम विक्री देखाएको भनिएको रकम रु.४,८५,०००।—राज किराना भण्डारलाई विक्री गरेको रकम हो। आदर्श फूड सप्लायर्स र राज किराना भण्डारको पान नं.एउटै भएकोले दुवैसंगको कारोबार रकम रु.८,८०,५००।—रहेको हो। कम विक्री देखाएको होइन भन्ने जिकिर लिएको पाइयो। ठूला करदाता कार्यालयको संशोधित कर निर्धारण आदेश हेर्दा, करदाताको मिसम्याच परीक्षण गर्दा आदर्श फुड सप्लायर्सले पुनरावेदक करदाताबाट रु.८,८०,५००।- को खरिद देखाएकोमा यस करदाताले रु.३,९५,५००।- विक्री मात्र देखाई रु.४,८५,०००।- को कम विक्री देखाएको भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको पाईन्छ। उक्त रकमलाई थप आयमा किन समावेश नगर्ने भनी कर लेखा परिक्षणको समयमा करदातालाई सुनुवाईको मौका प्रदान

गरेकोमा कारोवार फरक पर्नुको स्पष्ट आधार, कारण र प्रमाण करदाताले पेश गर्न सकेको पाइएन। करदाताले आदर्श फुड र राज किराना भण्डारको स्थायी लेखा नम्बर एउटै भएकोले सो रकम फरक पर्न गएको भनी जिकिर लिएको भएतापनि करदाताले आदर्श फूड सप्लायर्स र राज किराना भण्डारलाई जारी गरेको अलग अलग विल बीजक, विक्री खाता लगायतको प्रमाण पेश गरेको देखिदैन भने राज किराना भण्डारले गरेको खरिद आदर्श फूड सप्लायर्सले आफ्नो वित्तीय विवरणमा देखाउनु पर्ने कारण समेत खुलाउन सकेको पाइएन। त्यसैले करदाताको पुनरावेदन जिकिर प्रमाणबाट पुष्टी हुन सकेको नदेखिँदा उक्त जिकिर वास्तविक र तथ्यपरक नदेखिएको हुनाले सुरु कर कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश मनासिब देखिँदा अन्यथा गर्नुपरेन।

१३. अब पुनरावेदक करदाताको दोस्रो पुनरावेदन जिकिर तर्फ विचार गर्दा, आयुष स्टोर्सले करदाता उद्योगबाट रु.३,३०,०००।- को खरिद देखाएकोमा उक्त रकमको विक्री यस उद्योगले अनुसूची १३ मा भुलबस लेख छुट हुन गएकोलाई विक्री मानी आयमा समावेश गरिएको कारणबाट एउटा विक्रीलाई २ पटक आम्दानी र विक्रीमा कायम गरेको निर्णय आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ख) अनुकूल नभएकोले बदर गरी पाउँ भनी जिकिर लिएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७ को उपदफा (२)मा “कुनै व्यक्तिको कुनै आय वर्षमा व्यवसाय संचालनबाट भएको मुनाफा र लाभको गणना गर्दा सो व्यक्तिले सो वर्षभित्र प्राप्त गरेको देहायका रकमहरू समावेश गरी गणना गर्नुपर्नेछ” भन्ने व्यवस्था गरी खण्ड (ख)मा “व्यापारीक मौज्जातको निःसर्गबाट प्राप्त रकम” भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। करदाताले आयुष स्टोर्सलाई विक्री गरेको रु.३,३०,०००।- अनुसूची १३ मा उल्लेख गर्न भुल भएको भन्ने तथ्यलाई स्वीकारै गरेको पाइयो। साथै करदाताबाट मिसम्याच हुनुको आधार कारण प्रमाण पेश हुन नआएकोले उक्त रकम आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ख) वमोजिम आयतर्फ समावेश गर्ने गरी भएको सुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरको निर्णय र सो निर्णयलाई सदर हुने गरी आन्तरिक राजस्व विभागको महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेकै हुँदा सो निर्णयलाई परिवर्तन गरिरहनु परेन।

१४. करदाताको तेस्रो तथा अन्तिम पुनरावेदन जिकिर Advances and Deposits शीर्षक अन्तर्गतको रु.१,२९,४८,०४८।- आयमा समावेश गरेको मिलेन भन्ने रहेको देखिन्छ। करदाताले ब्याज आम्दानी रु.२,४५,७६,२३८।९९ र ब्याज खर्च आफै अमान्य गरेको रु.३०,०२,७९४।२८ समेत जम्मा रु.२,७५,७९,०३३।२७ आम्दानी तर्फ र खर्च तर्फ उल्लेख गरिसकेकोले थप ब्याज खर्च अमान्य गर्न नमिल्ने जिकिर लिएको पाइन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ को उपदफा (१) मा

“कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आयको गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो व्यक्तिको व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यका लागि सिर्जना भएको देहायको ऋण दायित्व अन्तर्गत सो वर्षमा लागेका सबै ब्याज कट्टी गर्न पाउनेछ”; (क) कुनै रकम ऋण लिए वापत सो ऋण दायित्व सिर्जना भएकोमा सो रकम सोही वर्ष प्रयोग गरिएको वा सो वर्षमा प्रयोग गरिएको कुनै सम्पत्ति खरिद गर्न प्रयोग गरिएको वा (ख) अन्य कुनै अवस्थामा सो ऋण दायित्व सिर्जना हुन गएको भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। उक्त कानूनी व्यवस्थाको विश्लेषण गर्दा करदाताले आय आर्जन हुने कार्यका लागि लिएको ऋण वा व्यवसायमा प्रयोग गर्ने सम्पत्तिको खरिद गर्न प्रयोग गरेको ऋण वापतको ब्याज मात्र कट्टी गर्न पाउने देखिन्छ। यी करदाताले आफ्नो कारोबारसँग असम्बन्धित निकायहरूलाई आ.व.२०७४।०७५ मा रु.३३,७७,२५,६७७।५६ सापटी दिएको देखिन्छ। यसरी आ.व.२०७४।०७५ मा करदाताले व्यवसायको लागि रकम अपुग भएको भनी ठूलो रकम बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिई ब्याज खर्च कट्टी गरेको देखियो भने अर्को तर्फ ठूलो मात्राको रकम विभिन्न असम्बन्धित पक्षलाई सापटी दिएको देखिँदा ऐनको दफा १४ आकर्षित हुन नसक्ने त्यस्ता सापटी बापत प्रचलित ब्याजदरको हिसाबले हुन आउने ब्याज रकम आयमा समावेश गर्नुपर्ने नै देखियो। करदाताले सापटी दिएको रकम रु.३३,७७,२५,६७७।५६ मध्ये रु.२,४५,७६,२३८।९९ आफैले ब्याज आम्दानी देखाएको र रु.३०,०२,७९४।२८ ब्याज खर्च कट्टी नलिएको रकम घटाई बाँकी हुने रु.१,२९,४८,०४८।—सम्मको ब्याज खर्च नपाउने भनी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको निर्णय न्यायोचित देखिँदा अन्यथा गर्नुपर्ने देखिएन।

१५. तसर्थ माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट करदाता श्री नारायणी मोडर्न पल्सेस इण्डस्ट्रिज (स्थायी लेखा न.३००३६९०७४) को आ.व. २०७४।०७५ को संशोधित कर निर्धारण गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७६।०३।३१ मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।३।८ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसील खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई दिनु।
२. सरोकारवाला पक्ष प्रस्तुत फैसलाको नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनु।

३. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
४. यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालय ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: श्री प्रेमाकुमारी मण्डल

फैसला टाईप ना.सु.:मनिषा अधिकारी

इति सम्बत २०८० साल असार ०४ गते रोज २ शुभम.....।

प्रमाणिकरण मिति:-

फैसला प्रमाणिकरण गर्ने:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौ मुकाम, पुल्चोक, ललितपुरको छाप